

Vrijeschool Sterrenbos
t.a.v. het schoolbestuur (cc: Medezeggenschapsraad)
Burgemeester W. Martenslaan 29 , 3958 GR Amerongen

Betreft: Reactie op uw brief van 11 juli 2025 en onze aanvullende bevindingen omtrent het huisvestingsvraagstuk van het Sterrenbos

Geachte mevrouw van Donkersgoed, mevrouw Fickweiler,
mevrouw de Jong en mevrouw Steenvoorden,

In [onze eerste brief van 23 juni 2025](#) stelden wij vragen over het proces en vragen over de drie voorgelegde scenario's. Naar aanleiding van [uw brief van 11 juli 2025](#) willen wij u allereerst bedanken voor het ingaan op onze vragen en het delen van uw antwoorden op onze brief met alle ouders.

Op basis van de informatie over de drie scenario's die voor de zomervakantie met de ouders zijn gedeeld via de ouderavond, de klankbordgroep, in de nieuwsbrieven en in uw brief van 11 juli, hebben wij besloten om de scenario's zelf nader te verkennen. Dit komt omdat de tot dan toe ontvangen informatie op ons overkwam als sturend en onvolledig. Ook waren wij van mening dat er meer diepgang in de verkenning nodig was om tot een weloverwogen en zorgvuldig besluit te komen. Wij hebben onze intentie met mevrouw van Donkersgoed gedeeld, en gevraagd om een gesprek. Dat gesprek kon helaas niet voor de zomervakantie plaatsvinden, waardoor wij telefonisch aan hebben gegeven door te gaan met onze eigen verkenning.

In de zomermaanden hebben wij gericht onderzoek verricht: we spraken met verschillende belanghebbende partijen in en om de twee gebouwen (waaronder huurders en verhuurder van het huidige schoolgebouw), met mensen van de gemeente (bestuurlijk en ambtelijk) en met deskundigen in vastgoed, onderwijshuisvesting en juridisch en bedrijfskundige aspecten van basisonderwijs). Deze inspanningen hebben nieuwe bevindingen opgeleverd die de drie scenario's in een ander licht zetten en een nieuw perspectief bieden voor de toekomst van onze school.

Maandag 1 september 2025 hebben wij onze bevindingen op hoofdlijnen mondeling gedeeld met mevrouw van Donkersgoed. Haar reactie hebben wij ervaren als open en constructief, waarvoor dank! Ook stemt het ons positief dat het schoolbestuur een deel van onze bevindingen op 3 september 2025 besproken heeft met de wethouder. Middels deze brief lichten wij onze bevindingen nu ook schriftelijk toe, om ze inzichtelijker te maken en om het delen ervan te bevorderen.

Onze bevindingen: Scenario 1 (blijven in het huidige gebouw)

Tot nu toe werd scenario 1 gepresenteerd als een situatie waarin het Sterrenbos niet zou kunnen groeien, met leerlingenstop en onmogelijkheid om de gewenste enkele leerjaren te kunnen realiseren. Zelfs dan zou het voor sommigen nog altijd de voorkeur genieten boven de ingrijpende veranderingen van een verhuizing.

Op basis van onze bevindingen constateren wij dat gefaseerde groei van het aantal leerlingen en enkele leerjaren in - of vanuit - het huidige gebouw wel degelijk tot de

mogelijkheden behoort. Zo komt de bovenste verdieping van het schoolgebouw vanaf 1 januari 2026 stapsgewijs vrij. Op dit moment bevinden zich hier een groepsruimte en vier appartementen met een begeleid woonconcept. Dit traject stopt en de bewoners krijgen stapsgewijs elders woonruimte aangeboden. 1 januari 2026 komt de groepsruimte al vrij, medio 2027 de volgende twee lokalen, en daarna en de laatste twee lokalen. Daarnaast zijn er aanvullende tijdelijke mogelijkheden in overleg met SKDD (de Boomhut), die misschien niet eens nodig zullen zijn. Ook noemt de wethouder toekomstige opties in relatie tot de herontwikkeling van de Allemanswaard. Wij zien een concreet en structureel groeiperspectief. Het Sterrenbos kan doorgroeien in het gebouw en in de sociale en fysieke omgeving waar de school als wezen en gemeenschap al geworteld is.

De aanpassingen die hiervoor nodig zullen zijn aan het gebouw en de lokalen zijn beperkt te noemen. Zo is er bijvoorbeeld al een trappenhuis dat met een beperkte ingreep het mogelijk maakt om vanaf de eerste verdieping van de school (achter de lerarenkamer) toegang te krijgen tot de lokalen op de tweede verdieping. Verder is het waard om te vermelden dat de technische staat en prestaties van het huidige schoolgebouw erg goed zijn, met oog op duurzaamheid, luchtkwaliteit, temperatuurregulering, binnenklimaat, licht en geluid. Het huidige gebouw heeft de certificering 'Frisse Scholen Klasse B', dat een felbegeerd ambitieniveau is voor onderwijshuisvesting omdat het de gezondheid en welzijn van leerlingen en leerkrachten vergroot.

Het uitbreiden van de oppervlakte die de school beslaat betekent dat de huur toe zal nemen. Op dit moment betaalt de gemeente de huur aan Rhenam, maar als het Sterrenbos meer ruimte gaat innemen zal er sprake zijn van een zogenaamde "onrendabele top". Dit is het verschil tussen wat de gemeente nu betaalt, en wat Rhenam vraagt voor de extra vierkante meters. WereldKidz heeft aangegeven extra huurkosten niet te dekken. Wij hebben kennis genomen van constructies elders, waarin scholenkoepels huurkosten hebben gedekt als onderdeel van een overbruggingsperiode. Voor dit soort zaken geldt: waar een wil is, is een weg.

De gemeente heeft haar financiële middelen voor onderwijshuisvesting recent verdeeld en vastgesteld in het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP). Tijdens dat proces waren er geen groeiplannen van het Sterrenbos bekend, waardoor ze niet zijn meegewogen. De gemeente heeft aangegeven het net vastgestelde IHP nu niet te herzien, wat wij volledig begrijpen. Het Rijk beveelt aan dat een IHP minimaal eens per vier jaar wordt herzien en de gemeente lijkt hier ook voor open te staan, hoewel er nu geen toezeggingen kunnen worden gedaan. Wij gaan daarom uit van een periode van vier jaar waarin de "onrendabele top" evenredig toeneemt met de gefaseerde groei op de bovendien.

Als betrokken ouders zijn wij actief op zoek gegaan naar manieren om de onrendabele top het hoofd te bieden. Hier zijn we nog volop mee bezig, maar de eerste inspanningen stemmen ons hoopvol. Wij hebben hiervoor ons netwerk ingezet en beschikken daardoor over relevante expertise. Als betrokken ouders kunnen wij andere dingen dan WereldKidz of de gemeente. Hierbij roepen wij ook in herinnering dat het ontstaan en bestaan van het Sterrenbos op zichzelf een resultaat is van de ['oer-moeders'](#) die zich hebben ingespannen om de organisatie en financiering van een vrijeschool in Amerongen haalbaar en mogelijk te maken. De Stichting ter bevordering van Vrijeschool Onderwijs in Amerongen (SVOA) heeft daar een beslissende rol in gespeeld, en deze stichting óf een vergelijkbaar vehikel zou dat nog een keer kunnen doen in deze volgende groeifase van het Sterrenbos.

Vanuit pedagogisch en organisatorisch perspectief lijkt scenario 1 ons nu het meest samenhangend en passend. Door in het huidige gebouw in de huidige omgeving te

blijven, kan het onderwijsconcept van het Sterrenbos ononderbroken voortgezet worden met enkele leerjaren, blijft de samenhang tussen onder- en bovenbouw behouden en kan het team als één geheel blijven functioneren. De school kan in dit scenario uiteindelijk 220 leerlingen bereiken. Dit getal wordt berekend via een formule dat gebaseerd is op het aantal vierkante meter, niet op het aantal aanwezige lokalen. De optimale hoeveelheid leerlingen is 216 (1 formatieplek per 27 leerlingen keer 8 leerjaren = 216). Zo sluit de omvang beter aan bij de bekostigingsystematiek van WereldKidz en ontstaat er meer flexibiliteit. Dat geeft niet alleen stabiliteit, maar ook meer ruimte voor de kwaliteit van het onderwijs en het werkplezier van de leerkrachten.

Ten slotte is er de waarde van continuïteit en geworteld zijn. Door in het huidige gebouw te blijven, behouden de kinderen en leerkrachten hun vertrouwde omgeving, gezinnen hun vaste ankerpunt en de gemeenschap haar natuurlijke inbedding. Juist dat geworteld zijn vormt de kracht van het Sterrenbos. Wij constateren dat dit scenario niet alleen hoopvol is, maar ook haalbaar.

Onze bevindingen: Scenario 2 (verder op beide locaties)

In dit scenario wordt het vrijeschoolonderwijs verdeeld over twee gebouwen op twee locaties. Dit roept bij ons serieuze bezwaren op. Vanuit pedagogisch oogpunt betekent dit wellicht dat de onderbouw en bovenbouw van elkaar gescheiden worden. Daarmee gaat een belangrijk deel van de samenhang verloren die juist kenmerkend is voor vrijeschoolonderwijs. Het gedeelde ritme, de gezamenlijke vieringen en de natuurlijke doorstroming van kinderen van onderbouw naar bovenbouw komen hierdoor onder druk te staan.

Ook voor de leerkrachten brengt dit scenario grote uitdagingen met zich mee. Leerkrachten zouden verdeeld worden over twee gebouwen in twee dorpen. Dit ondermijnt de cohesie van het team. Het gevoel van samen werken aan één school komt hiermee onder druk te staan. Bovendien vraagt het extra energie, tijd en middelen - zonder dat het bijdraagt aan beter onderwijs.

Daarnaast heeft dit scenario grote gevolgen voor gezinnen. Ouders met kinderen van verschillende leeftijd zouden dagelijks geconfronteerd worden met logistieke complicaties: halen en brengen op meerdere locaties, extra reistijd en praktische knelpunten rondom BSO, sport of andere naschoolse activiteiten.

Financieel betekent dit scenario bovendien dat de exploitatie minder efficiënt wordt. Concreet betekent het dat de gemeenschappelijke middelen van de gemeente worden verdeeld over twee gebouwen die niet volledig benut zullen worden. Twee locaties beheren kost meer dan één locatie optimaal benutten. En omdat het hier gaat om een constructie die pedagogisch en organisatorisch in onze ogen onwenselijk is, lijkt er in dit scenario ook geen duurzaam perspectief. Dit scenario betekent bovendien dat er in zowel Amerongen als Leersum geen sprake meer zal zijn van volledig openbaar basisschoolonderwijs, wat haaks staat op het gemeentelijk beleid.

Op basis van de informatie die wij hebben, zien wij dit scenario niet als een levensvatbare of wenselijke oplossing, maar eerder dat het op termijn meer problemen veroorzaakt dan het oplost. Wij zien niet in hoe in dit scenario sprake kan zijn van één samenhangende schoolgemeenschap.

Onze bevindingen: Scenario 3 (verhuizen naar het gebouw van De Meander)

In dit scenario verhuist het Sterrenbos naar het gebouw van De Meander. Op het eerste gezicht een ideaal gebouw met een grote buitenruimte. Op basis van onze verkenning hebben wij echter een aantal serieuze kanttekeningen te plaatsen bij dit scenario:

Het gebouw van De Meander biedt hooguit ruimte voor 175 leerlingen. Dit is substantieel meer dan de 120 leerlingen die nu in het gebouw van het Sterrenbos passen, maar minder dan de 216 leerlingen dat nodig is voor een flexibele en complete formatie van 8 enkele leerjaren (zie bevindingen scenario 1). Uit onze bevindingen blijkt tevens dat de gemeente en WereldKidz in gesprek zijn over de mogelijkheid om in het gebouw van De Meander een nieuwkomersklas te huisvesten. Een besluit daartoe zou direct gevolgen hebben voor het aantal inzetbare leslokalen, en de capaciteit nóg kleiner maken. Daarnaast achten wij het in beginsel niet wenselijk om verschillende onderwijsconcepten onder één dak te combineren. De redenen hiertoe zijn dezelfde die het schoolbestuur heeft aangedragen om lokalen in het gebouw van De Regenboog niet wenselijk te achten.

Een belangrijk nadeel van het gebouw van De Meander is het binnenklimaat. Uit de beschikbare informatie en gesprekken met deskundigen blijkt dat de regeling van temperatuur, ventilatie en luchtkwaliteit van het gebouw te wensen over laat. Sommige lokalen zijn bovendien sowieso minder geschikt, zoals een zuidwestelijke serre die alleen toegankelijk is via een ander lokaal en door de glazen gevel zeer gevoelig is voor opwarming en afkoeling. Wij beschouwen dit lokaal niet als een bruikbaar klaslokaal.

Het gebouw is verouderd en onderhoudsintensief. Onderwijshuisvesting uit de jaren negentig - zoals het gebouw van De Meander - staat bekend om hun slechte bouwkwaliteit. Het zal forse investeringen vragen om het gebouw op een acceptabel niveau te krijgen, en het zal zelfs na deze investeringen niet in de buurt van het comfort en de technische prestaties van het huidige gebouw van het Sterrenbos.

Bijkomend constateren wij dat er jarenlang klachten over stankoverlast en luchtvervuiling zijn geweest van de bewoners in de wijk waar het gebouw van De Meander staat. Een nabijgelegen varkenshouderij is technisch aangepast, maar het is ons niet duidelijk of dit structureel is opgelost of niet. Ook de rest van de historische context roept vragen bij ons op. Het is nu de derde school die op deze locatie niet duurzaam tot bloei komt. De problemen rondom dit gebouw zijn niet nieuw, maar bestaan al langer en zijn tot op heden niet structureel opgelost - ook niet in de tijd dat WereldKidz verantwoordelijk was voor het onderwijs dat in het gebouw werd gegeven.

Tot slot zijn wij van mening dat we niet moeten onderschatten wat het betekent om onze school te verhuizen. Het Sterrenbos is ontstaan en gegroeid met haar wortels in de lokale gemeenschap. Op basis daarvan is de regionale aantrekkingskracht gegroeid en hebben ouders van Amerongen, Leersum en andere dorpen binnen en buiten de gemeente er bewust voor gekozen om hun kinderen juist hier de meest formatieve jaren van hun kinderen te laten doorbrengen. Die keuze was vaak een holistische keuze. Een verhuizing zou voor veel gezinnen een breuk betekenen met de inmiddels vertrouwde omgeving, de bestaande sociale en functionele verbanden en de inmiddels natuurlijke inbedding en worteling in het dorp en de Allemanswaard als directe omgeving met alle voorzieningen die daar aanwezig zijn. Dat verlies is niet eenvoudig te omschrijven, objectiveren of kwantificeren - maar het is een reëel verlies dat - zeker in een antroposofische wereldbeschouwing - het volgens ons verdient om mee te worden gewogen.

Onze bevindingen: schematische vergelijking tussen de drie scenario's.

vergelijking	Scenario 1: Blijven in het huidige gebouw	Scenario 2: Onderwijs verdelen over beide locaties	Scenario 3: Verhuizen naar het gebouw van De Meander
Onderwijs-concept & pedagogiek	De school blijft als één geheel werken en voelen. Onder- en bovenbouw blijven bij elkaar, en de huidige samenhang blijft intact.	Onder- en bovenbouw uit elkaar. Dat schaadt de samenhang en past niet bij het pedagogische gedachtegoed van een vrijeschool.	De school blijft als één geheel werken en voelen. Onder- en bovenbouw blijven bij elkaar, maar de schoolgemeenschap moet opnieuw wortelen.
Organisatie en leerkrachten	Eén team, korte lijnen, enkele leerjaren, capaciteit is optimaal ten aanzien van de verhouding leerlingen en leerkrachten, meer flexibiliteit en stabiliteit.	Verspreiding van het team over twee dorpen vergroot werkdruk en afstemmingsbehoefte en bemoeilijkt de binding, waardoor het gevoel van één school afneemt.	Eén locatie biedt bundeling van krachten, maar het team werkt in een minder comfortabel gebouw en zal tijd nodig hebben voor gewenning en aanpassing.
Capaciteit: lokalen	De huidige lokalen blijven beschikbaar en de school neemt gefaseerd lokalen in gebruik op de bovenste verdieping.	De twee gebouwen bij elkaar hebben veel te veel lokalen en vierkante meters. De capaciteit en het geld dat de gemeente heeft voor onderwijshuisvesting worden hierdoor niet efficiënt benut.	Op papier biedt het gebouw genoeg lokalen, maar ze zijn niet allemaal geschikt hiervoor. Ook wordt verkend of er nieuwkomers- onderwijs in het gebouw komt, wat ook een beslag legt op ruimte.
Capaciteit: kinderen	Groei mogelijk van ±120 naar 220 leerlingen wanneer de bovenverdieping volledig beschikbaar is. Dit ondersteunt enkele leerjaren (per lokaal) en een optimale verhouding van leerlingen en leerkrachten.	Veel te veel capaciteit.	In een ideaal scenario is er ruimte voor maximaal 175 leerlingen. Dit is minder dan het optimum van 216 en is alleen haalbaar wanneer de vrijeschool het gebouw van De Meander volledig kan benutten.
Technische staat van het gebouw	Zeer goed binnenklimaat en comfort. Het gebouw is modern en zuinig (Frisse Scholen Klasse B) en functioneert nu al voor het Sterrenbos.	Zie scenario 1 (links) voor het deel in Amerongen. Zie scenario 3 (rechts) voor het deel in Leersum. Grote verschillen tussen de twee gebouwen.	Verouderd gebouw met problematisch binnenklimaat en ventilatie. Meer kans op ongemak (te warm/koud, tropenrooster, klachten luchtkwaliteit).
Eenmalige investeringen	Redelijk. Toegang tot het trappenhuis naar de bovenste verdieping, het slopen van niet-dragende binnenmuren en het inrichten van de klaslokalen. Op termijn is ook een uitbreiding van het buitenterrein nodig. Dit kan mee in de herontwikkeling van de Allemanswaard.	Fors. Het herinrichten van de klaslokalen in het gebouw van De Meander tot vrijeschool en het verbeteren van het binnenklimaat en ventilatie van het gehele gebouw (of in ieder geval de benodigde lokalen). Ook zijn investeringen in het buitenterrein nodig.	Fors. Het herinrichten van de klaslokalen in het gebouw van De Meander tot vrijeschool en het verbeteren van het binnenklimaat en ventilatie van het gebouw). Ook zijn investeringen in het buitenterrein nodig.
Consequenties voor de vaste lasten	De totale huurprijs stijgt stapsgewijs wanneer ruimtes op de bovenverdieping beschikbaar komen. WereldKidz zegt deze kosten niet te willen dekken, maar mogen er volgens onze informatie wel degelijk tijdelijk hieraan bijdragen. De gemeente de komende vier jaar ook niet. Wij zijn tevens positief over andere financieringsconstructies - bijvoorbeeld via SVOA of een vergelijkbaar vehikel.	De consequenties voor de huur zijn onduidelijk. Onderhoud, nutsvoorzieningen en duurzaamheid zijn uiteraard minder gunstig bij onvolledig gebruik van twee gebouwen.	Huur wordt gedekt door de gemeente. Onderhoud en nutsvoorzieningen zijn (fors) duurder. De eenmalige investeringen die nodig zijn, kunnen de huurlast verhogen, afhankelijk van hoe die gedekt en/of gefinancierd worden.
Omgeving	Ondertussen diep geworteld in het huidige gebouw en de huidige nabije en lokale omgeving en de andere voorzieningen daarin.	Ontworteling van de school en moeilijker om opnieuw te aarden in twee verschillende gebouwen en twee verschillende omgevingen.	Ontworteling van de school en uitdagend om nieuwe wortels te slaan op een plek waar meerdere scholen het niet gered hebben en waar eerder klachten zijn geweest over stankoverlast en luchtvervuiling.

vergelijking (voorzetting)	Scenario 1: Blijven in het huidige gebouw	Scenario 2: Onderwijs verdelen over beide locaties	Scenario 3: Verhuizen naar het gebouw van De Meander
Kort samengevat	Perspectief op organisch groeipad naar de volgende fase van onze school in het huidige gebouw en in de vertrouwde omgeving. De mogelijkheid om nóg dieper te wortelen. Geen verhuizing nodig.	Pedagogisch en organisatorisch onhandig en logistiek zwaar voor gezinnen met kinderen in verschillende klassen. Geen schoolgemeenschap. Het vastgoed en de beschikbare gemeentelijke middelen voor onderwijshuisvesting worden inefficiënt benut.	Ontworteling van de gemeenschap door verhuizing naar een minder goed gebouw in een andere omgeving. Bovendien is er hier sprake van een verhuizing naar een gebouw dat technisch slechter is en een suboptimale oplossing biedt voor de groeiambitie.

Hoe nu verder?

Als betrokken ouders zien wij onszelf niet als toeschouwers, maar als actieve gesprekspartners die aanvullende wegen kunnen openen. We beschikken over capaciteiten, mogelijkheden en contacten die jullie als schoolbestuur niet hebben of niet kunnen benutten, vanwege jullie rol. Juist daarom bieden wij aan om onze inzet, kennis en netwerk in te brengen, zodat we samen sterker staan en de kans op de beste uitkomst van dit traject vergroot wordt. Wij doen dit uit liefde voor de school, de leerkrachten en de school als wezen en gemeenschap dat cruciaal is voor onze kinderen.

Wij zijn van mening dat onze bevindingen gedeeld moeten worden met alle ouders, en onderdeel uitmaken van een volledige informatievoorziening en transparant proces. Daarom vragen wij jullie om zorg te dragen voor het verspreiden van deze brief voorafgaand aan de ouderraadpleging die de Medezeggenschapsraad gaat uitzetten. Wij zullen ons ook zelf hiervoor inzetten. Parallel aan deze brief sturen wij ook een brief aan de Medezeggenschapsraad met een paar aandachtspunten omtrent het proces.

Wij weten dat het uiteindelijke besluit bij het schoolbestuur rust en vertrouwen erop dat het uiteindelijke besluit, alsmede het resterende proces naar dat besluit toe, in de geest van de vrijeschool zal worden ingericht.

Met vriendelijke groet,

De initiatiefnemers: Maria Craenen & Martin Vonk, Joris Tigchelaar & Laura Tigchelaar, Wouter Zeeman & Daphne Kloosterman, Mark van Barneveld & Francis Heering, Lennard Kruseman & Linda van Rooijen, en Mieke Verschoor Boisen & Martin Boisen.

Tevens ondertekend door: Jeroen Bekkers & Paula Mostert, Maik van der Dussen, Jolien Prins & Thierry Weyenberg, Marieke Winkler & Stefan van Geelen, Linette Belo, Anna Bouw & Alphonse Nsereko, Trudy Gijsbertsen & Frank Kool, Sefrijn Langen & Eline van der Linden, Eduard Voorham & Willemijn Voorham-Schless, Martes Willemsen, Natasja Hommerson, Renske de Korte & Benjamin Wagenveld, Anna-Fé Hek Ehrlich, John Vermeer & Jorien Vermeer, Mallory Van der Brug, Miriam de Koning & Tomas Veldman, Tim Lely, Michel Lander & Linda Kooning, Tessa Stoel, Tess van Rooijen, Peter de Frankrijker & Justine De Frankrijker, Frank-Diederik Pot & Marijn Wiersema, Julian Breen, Martijn Kollau, Vasile Botiz & Tamara Botiz, Marijke van Mourik, Michaël.

Correspondentie: Martin Boisen, Overstraat 7, 3958 BR, Amerongen
(martinboisendk@gmail.com)